

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Globalni in EU cilji ohranjanja biotske raznovrstnosti do leta 2020

Konvencija o biološki raznovrstnosti ima tri glavne cilje:

1. ohranjanje biotske raznovrstnosti
2. trajnostna raba njenih sestavin
3. poštena in pravična delitev koristi uporabe genskih virov

Prvi strateški načrt CBD (2002 – 2010)

- pogodbenice so se zavezale, da bodo do leta 2010 dosegle znatno upočasnitev zmanjševanja biotske raznovrstnosti na svetovni, regionalni in državni ravni
- prispevek k odpravljanju revščine in v dobro življenja na Zemlji

Cilj za leto 2010 na svetovni ravni ni bil uresničen

- raznovrstnost genov, vrst in ekosistemov se še vedno zmanjšuje
- večina pogodbenic se spopada s pomanjkanjem finančnih, človeških in tehničnih virov

Strateški načrt za biotsko raznovrstnost za obdobje 2011–2020

- Sprejet leta 2010 na CBD COP10 v Nagoji na Japonskem

Vizija:

"harmonija z naravo"

- do leta 2050 biotska raznovrstnost cenjena, ohranjana, obnovljena in smotrno uporabljana
- ohranjene ekosistemske storitve in nujno potrebne koristi za vse ljudi

5 strateških sklopov, 20 ciljev (Aichijski cilji)

Strateški sklop A: Spopasti se z glavnimi vzroki za zmanjševanje biotske raznovrstnosti ter jo vključiti v glavna področja delovanja družbe

do leta 2020:

1. ljudje bodo ozaveščeni o vrednotah biotske raznovrstnosti in ukrepih za njeno ohranitev in trajnostno rabo
2. vrednote biotske raznovrstnosti bodo vključene v državne in lokalne razvojne strategije ter sisteme poročanja
3. škodljive spodbude bodo odpravljene ali preoblikovane, hkrati se bodo razvile pozitivne spodbude ob upoštevanju socio-ekonomskih razmer
4. deležniki na vseh ravneh bodo sprejeli ukrepe za trajnostno proizvodnjo in porabo

Strateški sklop B: Zmanjšati neposredne pritiske na biotsko raznovrstnost in spodbujati trajnostno rabo

Do leta 2020:

5. se bo stopnja izginjanja naravnih habitatov znižala vsaj na pol, oziroma se bo znatno zmanjšala

6. se bodo staleži rib in nevretenčarjev ter vodne rastline izkoriščali trajnostno in zakonito. Ribištvo ne bo imelo pomembnega škodljivega vpliva na ogrožene vrste in ranljive ekosisteme

7. se bodo kmetijska, akvakulturna in gozdarska območja upravljala trajnostno

Strateški sklop B: Zmanjšati neposredne pritiske na biotsko raznovrstnost in spodbujati trajnostno rabo

Do leta 2020:

8. se bo onesnaževanje zmanjšalo do ravni, ki ne škoduje delovanju ekosistemov in biotski raznovrstnosti

9. se bodo določile invazivne tujerodne vrste in njihove poti vnosa. Prednostne vrste bodo obvladane in vzpostavili se bodo ukrepi za obvladovanje poti vnosa

10. Do leta 2015 se bodo zmanjšali pritiski na koralne grebene in ranljive ekosisteme, na katere vplivajo podnebne spremembe

Strateški sklop C: Izboljšati stanje biotske raznovrstnosti z varovanjem ekosistemov, vrst in genske raznovrstnosti

Do leta 2020:

11. se bo vsaj 17 % kopenskih in celinskih vodnih območij ter 10 % obalnih in morskih območij ohranjalo s povezanimi sistemi zavarovanih območij
12. bo preprečeno izumrtje znanih ogroženih vrst ter bo izboljšano in vzdrževano njihovo ohranitveno stanje
13. se bo ohranila genska raznovrstnost kulturnih rastlin ter gojenih in udomačenih živali

Strateški sklop D: Okrepiti koristi biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev

Do leta 2020:

14. bodo obnovljeni in zavarovani ekosistemi, ki zagotavljajo ključne storitve (zmanjševanje revščine)

15. se bo okrepila prožnost ekosistemov in bo obnovljenih vsaj 15 % degradiranih ekosistemov

16. Do leta 2015 bo začel veljati Nagojski protokol o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe

Strateški sklop E: Okrepiti izvajanje z načrtovanjem, upravljanjem znanja in krepitvijo zmogljivosti

17. cilj: Do leta 2015 bo vsaka pogodbenica sprejela posodobljeno državno strategijo ter načrt ukrepov za biotsko raznovrstnost

Do leta 2020:

18. se bodo tradicionalno znanje in prakse domorodnih in lokalnih skupnosti ter njihova običajna raba bioloških virov, spoštovali ter upoštevali

19. znanje in tehnologije, povezani z biotsko raznovrstnostjo bodo široko dostopni ter uporabljeni

20. se bo znatno povečalo sproščanje finančnih sredstev za izvajanje globalnega strateškega načrta

Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020

Načela:

- biotska raznovrstnost je naravni kapital, ki zagotavlja ekosistemske storitve, na katerih temelji gospodarstvo Unije
- z izgubljanjem biodiverzitet je ogrožena dobrobit Unije
- skupaj s podnebnimi spremembami največja grožnja svetovnemu okolju

Namen:

- preobrniti trend izgube biotske raznovrstnosti
- pospešiti prehod Unije na zeleno gospodarstvo

6 ciljev, 20 ukrepov

Cilj 1

Zaustavitev slabšanja stanja vseh vrst in habitatov, ter izboljšanje njihovega stanja (popolno izvajanje direktiv o habitatih in pticah)

Cilj 2

Do leta 2020 so ekosistemi in njihove storitve ohranjeni in izboljšani z vzpostavitvijo zelene infrastrukture in obnovitvijo vsaj 15 % poškodovanih ekosistemov

Cilj 3

- A) Kmetijstvo: do leta 2020 čim bolj povečati območja travnikov, orne zemlje in stalnih poljščin, za katere veljajo ukrepi v okviru SKP

- B) Gozdovi: do leta 2020 so vzpostavljeni načrti za trajnostno gospodarjenje z gozdovi za vse gozdove v javni lasti, in gozdna gospodarstva nad določeno velikostjo

Cilj 4

Ribištvo: doseganje največjega trajnostnega donosa do leta 2015 ter zdravih staležev, z upravljanjem ribištva brez večjega škodljivega vpliva na druge vrste in ekosisteme. Doseganje dobrega okoljskega stanja do leta 2020 (okvirna direktiva o morski strategiji)

Cilj 5

Do leta 2020 so invazivne tujerodne vrste in njihove poti prepoznane in razvrščene po pomembnosti, prednostne vrste se nadzorujejo ali so iztrebljene, njihove poti pa se upravljajo

Cilj 6

Do leta 2020 bo EU povečala svoj prispevek k zaustavitvi izgubljanja biotske raznovrstnosti na svetovni ravni.

17. cilj: „do leta 2015 bo vsaka pogodbenica sprejela posodobljeno državno strategijo ter načrt ukrepov za biotsko raznovrstnost in ju začela izvajati“

od 194 pogodbenic konvencije jih:

- je 179 sprejelo strategijo OBR
- 15 nima strategije
- 154 še ni sprejelo posodobljene strategije (financiranje GEF)
- od 25. ki so že sprejele posodobljeno strategijo jih 9 ni upoštevalo Aichijske cilje

- za vsak svetovni cilj ni treba oblikovati državnih ciljev
- pri nekaterih ciljeh morda že dosežen svetovni prag
- nekateri cilji morda niso ustrezni za državno raven

